

Royaal autoverzekering

Voorwaarden van verzekering nr. RA 09

Afrikaweg 2
Postbus 3012, 2700 KV Zoetermeer

sinds 1850

Algemene voorwaarden

Artikel 1 Algemene bepalingen

1. De grondslag van de verzekering wordt gevormd door de bij de aanvraag en/of een verzoek tot wijziging verstrekte gegevens.
2. De in het polisblad vermelde gegevens met betrekking tot het motorrijtuig en het gebruik daarvan worden aangemerkt als door de verzekeringnemer te zijn verstrekt.
3. a. Indien de verzekeringnemer verzoekt de verzekering voort te zetten voor een ander motorrijtuig dan het in het polisblad vermelde, wordt dit verzoek beschouwd als een aanvraag voor een nieuwe verzekering, waarop de wettelijke bepalingen betreffende de mededelingsplicht (artikel 7:928 Burgerlijk Wetboek) van toepassing zijn.
b. De aldus tot stand gekomen nieuwe verzekering wordt geacht voort te bouwen op de voordien bestaande verzekering in die zin dat vernietigbaarheid van de voordien bestaande verzekering leidt tot vernietigbaarheid van de nieuwe verzekering.
4. De bij de aanvraag van de verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader over te leggen persoonsgegevens worden door de maatschappij verwerkt ten behoeve van het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten, het beheren van daaruit voortvloeiende relaties, het tegengaan van fraude, het uitvoeren van statistische analyse, het voldoen aan wettelijke verplichtingen en het uitvoeren van marketingactiviteiten. Op deze verwerking van persoonsgegevens is de gedragscode 'Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen' van toepassing (zie www.verzekeraars.nl). Voor het beheersen van risico's en het tegengaan van fraude kan de maatschappij persoonsgegevens bij de Stichting CIS te Zeist raadplegen. Het privacyreglement van de Stichting CIS is hierop van toepassing (zie www.stichtingcis.nl).
5. Op de verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 2 Begripsomschrijvingen

1. Onder verzekeringnemer wordt verstaan degene met wie deze verzekering is aangegaan en die in het polisblad als zodanig wordt aangeduid.
2. Onder verzekerde wordt verstaan degene die in de Bijzondere voorwaarden als zodanig wordt aangeduid.
3. Onder het motorrijtuig wordt verstaan het motorrijtuig waarop deze verzekering betrekking heeft en dat als zodanig in het polisblad wordt aangeduid. Tot het motorrijtuig worden gerekend de standaarduitrusting, meeruitvoering en accessoires.
4. Onder premie worden tevens verstaan de telkens bij elke premie verschuldigde kosten.
5. Onder premievervaldag worden verstaan de ingangsdatum van de verzekering en de data waarop telkens de premie dient te worden betaald, zoals aangegeven in het polisblad.
6. Onder gebeurtenis wordt verstaan een feitelijk voorval waardoor schade ontstaat. Een reeks van met elkaar verband houdende voorvallen wordt als één gebeurtenis beschouwd, die geacht wordt zich te hebben voorgedaan op het moment van het eerste voorval uit de reeks.
7. Indien de verzekering blijkt het polisblad op meer dan één motorrijtuig betrekking heeft, geldt het in deze polisvoorwaarden bepaalde voor elk van deze motorrijtuigen afzonderlijk.
8. Onder particulier gebruik wordt verstaan het gebruik dat geen verband houdt met het uitoefenen van een beroep of bedrijf. Met particulier gebruik wordt gelijkgesteld

het verkeer tussen het woonadres en een vast werkadres alsmede het overige gebruik in verband met het uitoefenen van een beroep of bedrijf tot ten hoogste 5.000 km per jaar.

9. Onder jaarkilometrage wordt verstaan het aantal kilometers dat in een jaar met het motorrijtuig gereden wordt.

Artikel 3 Omvang van de verzekering

1. Indien de maatschappij een Internationaal Motorrijtuigverzekeringsbewijs ('Groene kaart') heeft afgegeven, is de verzekering gedurende de geldigheidsduur van dat bewijs van kracht in de landen aangegeven op het bewijs. Indien dit bewijs niet is afgegeven of niet meer geldig is, is de verzekering van kracht in de landen van de Europese Unie. De verzekering is bovendien van kracht bij transport van het motorrijtuig tussen de genoemde landen.
2. Gedurende de tijd waarin het motorrijtuig wegens onderhoud, reparatie, revisie en dergelijke tijdelijk buiten gebruik is, is de verzekering mede van kracht voor een gelijkwaardig motorrijtuig dat geen eigendom is van de verzekeringnemer en dat gebruikt wordt ter vervanging van het verzekerde motorrijtuig, tenzij de verzekeringnemer of de verzekerden rechten kunnen ontlenen aan een voor het vervangende motorrijtuig gesloten verzekering, al dan niet van een eerdere datum, dan wel hieraan rechten zouden kunnen ontlenen indien deze verzekering niet zou hebben bestaan.
3. De verzekering biedt geen dekking voor schade die voortvloeit uit een gebeurtenis die zich heeft voorgedaan voor het moment waarop voorlopige dekking is verleend dan wel, indien geen voorlopige dekking is verleend, voor de dag waarop de aanvraag of het verzoek tot wijziging van de verzekering door de maatschappij is ontvangen.

Artikel 4 Algemene uitsluitingen

1. Van de verzekering is uitgesloten schade:
 - a. ontstaan terwijl de feitelijke bestuurder niet in het bezit is van een geldig, voor het motorrijtuig en eventueel de daaraan gekoppelde aanhanger wettelijk voorgeschreven rijbewijs of terwijl hem krachtens een rechterlijk vonnis of anderszins de bevoegdheid een motorrijtuig te besturen is ontzegd;
 - b. voortvloeiend uit het deelnemen aan ritten of wedstrijden waarbij het snelheids- of tijdselement overheersend is;
 - c. veroorzaakt terwijl het motorrijtuig is verhuurd of wordt gebruikt voor het vervoer van personen tegen betaling, anders dan als bijdrage in de kosten;
 - d. veroorzaakt terwijl een aanhangwagen of een ander aan het motorrijtuig gekoppeld voorwerp volgens de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen geacht moet worden er deel van uit te maken; deze uitsluiting geldt niet voor een personenauto of bestelauto waarvan het ledig gewicht vermeerderd met het laadvermogen niet meer is dan 3500 kg en is niet van toepassing op het bij wijze van vriendendienst slepen van een ander motorrijtuig;
 - e. ontstaan door atoomkernreacties* of molest*, bij juiste of onjuiste uitvoering van een last of vordering van enige militaire macht of gedurende de tijd dat het motorrijtuig door een burgerlijke of militaire overheid gevorderd was;
 - f. ontstaan gedurende de tijd dat het motorrijtuig wegens onderhoud, reparatie, revisie en dergelijke aan derden is toevertrouwd, voor zover enige andere verzekering hiervoor dekking biedt, dan wel zou hebben geboden indien deze verzekering niet zou hebben bestaan;
 - g. veroorzaakt door opzettelijk en wederrechtelijk tegen een persoon of zaak gericht handelen of nalaten van een verzekerde.

*Zie nadere omschrijvingen.

2. De uitsluitingen, genoemd in lid 1 a t/m d en g gelden niet voor een verzekerde die aantoonbaar dat de daarin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten of tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem ter zake van die omstandigheden in redelijkheid niets te verwijten valt.

Artikel 5 Verplichtingen bij schade

1. Zodra een verzekerde kennis draagt van een gebeurtenis die voor de maatschappij tot een verplichting tot uitkering kan leiden, is hij verplicht:
 - a. onmiddellijk alle maatregelen te nemen teneinde het ontstaan van schade te voorkomen of het uitbreiden van schade te beperken;
 - b. zo spoedig mogelijk de gebeurtenis aan de maatschappij te melden;
 - c. zo spoedig mogelijk een zo volledig mogelijk ingevuld schadeaangifteformulier aan de maatschappij toe te zenden;
 - d. zo spoedig mogelijk alle gegevens en bescheiden aan de maatschappij en de door deze ingeschakelde expert te verstrekken;
 - e. desgevraagd een schriftelijke en door hemzelf ondertekende verklaring omtrent de oorzaak, toedracht en omvang van de schade aan de maatschappij over te leggen;
 - f. beschadigde of vernielde zaken voor inspectie door of vanwege de maatschappij beschikbaar te houden.
2. Indien schade (mede) veroorzaakt is door een strafbaar feit (anders dan een verkeers-overtreding) of indien schade veroorzaakt is door een onbekende dader, is de verzekerde verplicht hiervan zo spoedig mogelijk aangifte te doen bij de politie.
3. Bij diefstal of vermissing van het motorrijtuig wordt de kans op terugvinden en terugbezorgen vergroot indien de maatschappij de gegevens van het motorrijtuig aanmeldt aan het Verzekeringsbureau Voertuigcriminaliteit (VbV). De verzekeringnemer is verplicht met deze aanmelding akkoord te gaan en wordt geacht dit gedaan te hebben tenzij hij bij het melden van de diefstal of vermissing uitdrukkelijk anders aangeeft.
4. De door de verzekerde verstrekte opgaven, mondeling dan wel schriftelijk, zullen mede dienen tot de vaststelling van het recht op uitkering en van de omvang van de schade.
5. De verzekering geeft geen dekking indien de verzekerde een van de in lid 1, 2 of 3 genoemde verplichtingen niet is nagekomen en daardoor de belangen van de maatschappij heeft geschaad.
6. Elk recht op uitkering vervalt indien de verzekerde bij schade opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt.
7. In elk geval verjaart een vordering tot het doen van een uitkering indien de aanmelding niet plaatsvindt binnen 3 jaar na het moment waarop de verzekerde kennis kreeg of had kunnen krijgen van de gebeurtenis die voor de maatschappij tot een verplichting tot uitkering kan leiden.

Artikel 6 Uitkering

1. Indien de maatschappij ten aanzien van een vordering van een verzekerde een definitief standpunt heeft ingenomen, hetzij door het afwijzen van de vordering, hetzij door (een aanbod van) betaling bij wijze van finale afdoening, dan vervalt na een jaar, te rekenen vanaf de dag waarop de verzekerde of zijn gemachtigde van dit standpunt kennis kreeg, ieder recht ten opzichte van de maatschappij ter zake van het schadegeval waarop de vordering was gegrond, tenzij de verzekerde binnen die termijn het standpunt van de maatschappij heeft aangevochten.
2. Elk recht op schadevergoeding vervalt door verloop van 5 jaren na het evenement.
3. De maatschappij kan aan een verzekerde uitsluitend wettelijke rente verschuldigd worden vanaf de dag dat deze schriftelijk wordt aangezegd.

Artikel 7 Premiebetaling en -restitutie

1. a. De premie moet vooruit betaald worden en moet uiterlijk op de premievervaldag zijn voldaan. Indien de premie niet tijdig wordt betaald, heeft de maatschappij het recht de dekking te schorsen of te beëindigen door kennisgeving hiervan aan de verzekeringnemer. Indien de maatschappij van dit recht gebruikmaakt, bestaat er geen recht op uitkering ten aanzien van daarna plaatsvindende gebeurtenissen. De dekking vervalt niet eerder dan is toegelaten door de toepasselijke wet- en regelgeving;
- b. De verzekeringnemer dient de premie alsnog te betalen. De dekking begint weer na de dag waarop het verschuldigde door de maatschappij is ontvangen;
- c. Gedurende de periode waarin de dekking niet van kracht is, heeft de maatschappij het recht de verzekering zonder inachtneming van een opzegtermijn op een door haar te bepalen tijdstip te beëindigen.
2. Bij tussentijdse beëindiging van de verzekering betaalt de maatschappij de premie over de termijn waarin de verzekering niet meer van kracht is aan de verzekeringnemer terug onder aftrek van kosten. Teruggave van premie vindt niet plaats indien de beëindiging plaatsvindt na opzegging door de maatschappij wegens opzet haar te misleiden.

Artikel 8 Premievaststelling en verplichtingen verzekeringnemer

1. De premie voor de aansprakelijkheidsverzekering en de cascoverzekering met beperkte of volledige dekking wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld. Bij de vaststelling van de premie is rekening gehouden met de leeftijd en het woonadres van de regelmatige bestuurder, met het gebruik van het motorrijtuig en met het jaarkilometrage.

2. Uitsluitend voor de aansprakelijkheidsverzekering en de cascoverzekering met volledige dekking geldt dat er een korting van 15% wordt verleend op de voor een verzekeringsjaar vastgestelde premie indien de verzekeringnemer in het verzekeringsjaar daarvoor geen schade heeft gemeld.
3. De verzekeringnemer is verplicht de maatschappij binnen 30 dagen op de hoogte te stellen indien zich een van de volgende gevallen voordoet:
 - a. een andere persoon dan degene die als zodanig bij de maatschappij bekend is, wordt de regelmatige bestuurder, eigenaar of kentekenhouder;
 - b. het woonadres van de regelmatige bestuurder verandert;
 - c. het door de verzekeringnemer in het aanvraagformulier opgegeven jaarkilometrage wordt overschreden of naar verwachting wordt overschreden;
 - d. het gebruik van het motorrijtuig komt niet meer overeen met het aan de maatschappij opgegeven gebruik.
4. In de in lid 3 genoemde gevallen heeft de maatschappij het recht de premie en/of de voorwaarden aan te passen of de verzekering te beëindigen.
5. Indien bij schade blijkt dat de verzekeringnemer niet heeft voldaan aan de in lid 3 genoemde verplichting, terwijl de maatschappij de premie zou hebben verhoogd indien hij wel aan die verplichting zou hebben voldaan, heeft de maatschappij het recht de vergoeding van schade en kosten te verminderen in de verhouding van de betaalde premie tot de premie zoals die na de verhoging verschuldigd zou zijn geweest.
6. Indien bij schade blijkt dat de verzekeringnemer niet heeft voldaan aan de in lid 3 genoemde verplichting, terwijl de maatschappij andere voorwaarden zou hebben gesteld dan wel de verzekering zou hebben beëindigd indien hij wel aan die verplichting zou hebben voldaan, heeft de maatschappij het recht de schade af te handelen met inachtneming van deze andere voorwaarden respectievelijk vergoeding van schade en kosten te weigeren.
7. De maatschappij dient te bewijzen dat een van de in lid 3 genoemde gevallen zich voordoet. Daarbij geldt als bewijs met betrekking tot overschrijding van het in het aanvraagformulier vermelde jaarkilometrage, behoudens tegenbewijs door de verzekeringnemer, het feit dat met het motorrijtuig onmiddellijk voorafgaand aan de schade, binnen de duur van de verzekering:
 - a. in een periode korter dan of gelijk aan een jaar meer dan het in het aanvraagformulier vermelde jaarkilometrage gereden is of
 - b. in een periode langer dan 4 maanden maar korter dan een jaar meer dan 150% gereden is van het, op basis van het in het aanvraagformulier vermelde jaarkilometrage, naar tijdsevenredigheid voor deze periode vast te stellen kilometrage.
8. Het bepaalde in lid 3 t/m 7 van dit artikel laat onverlet het recht van de maatschappij om een beroep te doen op de wettelijke bepalingen betreffende de mededelingsplicht (artikel 7:928 Burgerlijk Wetboek).

Artikel 9 Wijziging van premie en/of voorwaarden

De maatschappij heeft het recht de premie en/of voorwaarden van bepaalde groepen verzekeringen en bloc te wijzigen. Behoort deze verzekering tot die groep, dan is de maatschappij gerechtigd de premie en/of de voorwaarden van deze verzekering overeenkomstig die wijziging aan te passen en wel op een door de maatschappij te bepalen datum. De verzekeringnemer wordt van die wijziging in kennis gesteld en wordt geacht hiermee te hebben ingestemd tenzij hij binnen 30 dagen na deze datum schriftelijk het tegendeel heeft bericht. In dit laatste geval eindigt de verzekering 30 dagen na de genoemde datum. De mogelijkheid van opzegging door de verzekeringnemer geldt niet indien de wijziging een verlaging van de premie en/of een uitbreiding van de dekking inhoudt of indien deze voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen. Indien deze verzekering onderdeel uitmaakt van een overeenkomst waarvan ook andere verzekeringen deel uitmaken, geldt de mogelijkheid van opzegging door de verzekeringnemer uitsluitend voor die onderdelen waarvoor de premie dan wel de voorwaarden gewijzigd worden. De autoverzekering geldt hierbij als één onderdeel.

Artikel 10 Overgang van het belang

1. Bij overgang van het belang ten gevolge van overlijden van de verzekeringnemer blijft de verzekering van kracht met inachtneming van het bepaalde in artikel 8, tenzij de nieuwe belanghebbende de verzekering binnen 3 maanden na het overlijden opzegt.
2. Bij elke andere overgang van het belang gaat de verzekering pas over op de nieuwe belanghebbende nadat de maatschappij hierin uitdrukkelijk heeft toegestemd.

Artikel 11 Duur en einde van de verzekering

1. De verzekering is aangegaan tot de in het polisblad genoemde einddatum en wordt daarna telkens voor de in het polisblad genoemde contractduur verlengd, tenzij beëindiging plaatsvindt op grond van een van de volgende bepalingen.
2. Voor elke verlenging van de verzekering kan de maatschappij aan de verzekeringnemer een voorstel doen voor voortzetting van de verzekering met aangepaste premie en/of voorwaarden. Als de verzekeringnemer niet akkoord gaat met deze aangepaste premie en/of voorwaarden kan hij binnen 30 dagen na het uitbrengen van dit voorstel de maatschappij schriftelijk meedelen de verzekering te willen beëindigen met ingang van een door hem gekozen datum, zonder inachtneming van een opzegtermijn. De verzekering eindigt niet eerder dan de datum waarop hij deze mededeling doet of dan de datum waarop de verzekering zou zijn verlengd. Vanaf deze laatste datum gelden de aangepaste premie en/of voorwaarden.

3. De verzekeringnemer kan de verzekering met ingang van elke gewenste datum beëindigen door schriftelijke opzegging met inachtneming van een opzegtermijn van 1 maand.
4. De maatschappij kan de verzekering schriftelijk opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden:
 - a. per de einddatum van de verzekering;
 - b. binnen 30 dagen na kennisneming van een gebeurtenis die voor haar tot een verplichting tot schadevergoeding zou kunnen leiden;
 - c. binnen 30 dagen nadat door de maatschappij een uitkering krachtens deze verzekering is gedaan dan wel is afgewezen.
5. De verzekering eindigt verder:
 - a. met ingang van de datum waarop een premie verschuldigd is geworden, indien de maatschappij schriftelijk heeft meegedeeld de verzekering per die datum te beëindigen wegens het niet betalen van deze premie;
 - b. zodra de verzekeringnemer ophoudt belang te hebben bij het motorrijtuig en tevens de feitelijke macht erover verliest;
 - c. zodra het motorrijtuig in de regel in het buitenland wordt gestald of een buitenlands kenteken gaat voeren.

2. Van de dekking krachtens dit artikel is uitgesloten:
 - a. schade die gedekt is onder enige andere verzekering, al dan niet van oudere datum, dan wel daaronder gedekt zou zijn indien deze verzekering niet zou hebben bestaan;
 - b. schade door waardevermindering;
 - c. bedrijfsschade.

Artikel 5 Hulpverlening

Indien de maatschappij voor het motorrijtuig een Verzekeraarshulpkaart heeft afgegeven heeft de verzekerde recht op hulp en/of vergoeding van kosten zoals vermeld onder 'Hulpverlening binnenland' respectievelijk 'Hulpverlening buitenland', indien door een aan het motorrijtuig overkomen ongeval, brand of ander plotseling van buiten komend onheil:

- a. het motorrijtuig en/of de aangekoppelde aanhangwagen niet meer kan rijden en/of
- b. noch de bestuurder, noch een van de inzittenden in staat is het motorrijtuig verder te besturen.

Een eigen risico is niet van toepassing. De verzekerde is verplicht de aanwijzingen vermeld op de Verzekeraarshulpkaart op te volgen.

A. Hulpverlening binnenland

De hulpverlening na een ongeval, brand of ander plotseling van buiten komend onheil binnen Nederland omvat:

- I. het vervoer van het beschadigde motorrijtuig en de eventuele aanhangwagen naar een door de verzekerde te bepalen herstelbedrijf of ander adres in Nederland;
- II. het vervoer van de bestuurder en de eventuele inzittenden met hun bagage per taxi naar een door de bestuurder te bepalen adres in Nederland.

B. Hulpverlening buitenland

I. De hulpverlening na een ongeval, brand of ander plotseling van buiten komend onheil buiten Nederland strekt zich uit tot alle landen, vermeld op het Internationale Motorrijtuigverzekeringsbewijs ('Groene kaart'), mits de aansprakelijkheidsverzekering ook voor die landen van kracht is, en omvat:

- a. het vervoer van het beschadigde motorrijtuig en de eventuele aanhangwagen naar een door de verzekerde te bepalen herstelbedrijf of ander adres in Nederland, indien het motorrijtuig of de aanhanger niet binnen 4 werkdagen, eventueel door middel van noodreparatie, zodanig gerepareerd kan worden dat de (terug)reis op technisch verantwoorde wijze kan plaatsvinden; indien dit vervoer economisch niet verantwoord is, heeft de verzekerde recht op vergoeding van de betaalde kosten voor de invoering of vernietiging van het beschadigde motorrijtuig en eventueel vervoer van bagage naar Nederland;
- b. de kosten van bergen en slepen naar de dichtstbijzijnde garage en van stallen en bewaken van het verzekerde motorrijtuig;
- c. vergoeding van de kosten van vervoer van de bestuurder en eventuele inzittenden naar een plaats naar keuze in Nederland op basis van treinkosten 2e klas vermeerderd met de kosten van het eventueel vervoer per taxi naar het dichtstbijzijnde spoorwagstation.
- II. Indien voor het motorrijtuig een cascoverzekering met volledige dekking van kracht is, heeft de verzekerde tevens recht op hulp indien ten gevolge van een mechanisch gebrek het motorrijtuig en/of de aangekoppelde aanhangwagen niet meer kan rijden. Deze hulpverlening omvat:
 - a. de onder I omschreven hulpverlening;
 - b. de vergoeding van de noodzakelijke kosten van hulp langs de weg na het tot stilstand komen als gevolg van een mechanisch gebrek, tot een maximum van € 125,- per gebeurtenis; de kosten van onderdelen en reparatie komen niet voor vergoeding in aanmerking; evenmin worden de kosten vergoed indien de reparatie plaatsvindt bij een garage;
 - c. het namens de verzekerde bestellen en toezenden van onderdelen die noodzakelijk zijn om het motorrijtuig rijklaar te maken, indien deze onderdelen ter plaatse niet of niet op korte termijn verkrijgbaar zijn; de kosten van onderdelen zelf worden niet vergoed.

Artikel 6 Uitsluitingen

Van de verzekering is, behoudens de in de Algemene voorwaarden genoemde uitsluitingen, tevens uitgesloten de aansprakelijkheid:

- a. voor schade toegebracht door een losse aanhangwagen nadat deze veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;
- b. voor schade aan, met of door het motorrijtuig vervoerde zaken, met uitzondering van de kleding en de handbagage van de passagiers;
- c. van hen die zich door diefstal of geweldpleging de macht over het motorrijtuig hebben verschaffen en van hen die, dit wetende, het motorrijtuig zonder geldige reden gebruiken;
- d. die uitsluitend voortvloeit uit een overeenkomst;
- e. voor personenschade, toegebracht aan de bestuurder van het motorrijtuig.

Artikel 7 Schaderegeling

1. De maatschappij heeft het recht benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen, hun vorderingen te erkennen of af te wijzen of een minnelijke regeling met hen te treffen. De verzekerden zijn verplicht zich hiervan te onthouden.
2. De maatschappij is gerechtigd een verzekerde tegen wie een strafvervolgning wordt ingesteld door haar raadsman te doen bijstaan. De verzekerde is verplicht hiertoe zijn medewerking te verlenen.

Bijzondere voorwaarden aansprakelijkheidsverzekering

(Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien uit het polisblad blijkt dat een aansprakelijkheidsverzekering van kracht is.)

Met voorbijgaan aan hetgeen anders in de verzekeringsvoorwaarden van deze polis mocht zijn bepaald, wordt deze verzekering geacht aan de door of krachtens de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen gestelde eisen te voldoen.

Artikel 1 Verzekerden

Verzekerden zijn:

- a. de verzekeringnemer, de bezitter, de houder en de bestuurder van het motorrijtuig alsmede de met het motorrijtuig vervoerde personen;
- b. de werkgever van de bij a genoemde personen, als hij krachtens artikel 6:170 van het Burgerlijk Wetboek aansprakelijk is voor de door een van deze verzekerden veroorzaakte schade, mits deze verzekerde zelf jegens de maatschappij aanspraak op dekking heeft.

Artikel 2 Omvang van de dekking

1. De verzekering dekt de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden wegens schade met of door het motorrijtuig binnen de duur van de verzekering toegebracht aan personen en zaken en wel voor alle verzekerden tezamen tot ten hoogste de verzekerde bedragen per gebeurtenis.
2. Onder de verzekering is ook begrepen de aansprakelijkheid voor schade anders dan bij laden of lossen toegebracht met of door zaken die zich bevinden op of in, worden vervoerd met of vallen of gevallen zijn van het motorrijtuig.
3. De kosten van met toestemming van de maatschappij gevoerde procedures en van in haar opdracht verleende rechtsbijstand, alsmede de wettelijke rente over het door de verzekering gedekte gedeelte van de hoofdsom worden zo nodig boven de verzekerde bedragen vergoed.
4. Indien een overheid wegens een door de verzekering gedekte schade ter waarborging van de rechten van benadeelden het stellen van een geldelijke zekerheid verlangt, zal de maatschappij deze zekerheid verstrekken tot ten hoogste € 25.000,-. De verzekerden zijn verplicht de maatschappij te machtigen over deze zekerheid te beschikken zodra deze wordt vrijgegeven en alle medewerking te verlenen om terugbetaling te verkrijgen.

Artikel 3 Buitenlanddekking

De verzekering geschiedt in de landen waarin de verzekering van kracht is tot maximaal de verzekerde bedragen per gebeurtenis.

Indien de maatschappij voor het motorrijtuig een Internationaal Motorrijtuigverzekeringsbewijs ('Groene kaart') heeft afgegeven, zijn gedurende het in dat bewijs genoemde tijdvak in de landen waarvoor dat bewijs geldig is tevens de wettelijke bepalingen van dat land betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering tot de daarin voorgeschreven bedragen op deze verzekering van toepassing, tenzij deze lager zijn dan de in het polisblad genoemde verzekerde bedragen.

Artikel 4 Schade aan eigen auto's

1. Indien de bestuurder van het motorrijtuig door zijn schuld schade toebrengt aan een andere personen-, bestel- of vrachtauto (inclusief eventueel daaraan gekoppelde aanhanger/oplegger) die eigendom is van de verzekeringnemer, zal de maatschappij de schade aan deze auto vergoeden, indien en voor zover zij daartoe krachtens deze Bijzondere voorwaarden gehouden zou zijn als de schade niet door de verzekeringnemer maar door een willekeurige derde geleden was.

3. Een verzekerde die door een benadeelde in rechte wordt aangesproken tot vergoeding van schade, is verplicht de feitelijke leiding van het proces over te laten aan de maatschappij en de door deze aangewezen raadsman alle benodigde volmachten te verlenen. Uitsluitend de maatschappij beslist over de vraag of tegen een burgerlijk vonnis hoger beroep of cassatie zal worden ingesteld.
4. Bestaat de schadevergoeding uit het betalen van een rente en is de gekapitaliseerde waarde van deze rente samen met andere schadevergoedingen hoger dan de verzekerde bedragen, dan wordt de duur of de hoogte van deze rente naar evenredigheid herleid.

Artikel 8 Verhaal op de verzekerde

1. Indien de maatschappij op grond van het in de wet of van het in deze voorwaarden of in een van toepassing zijnde clausule bepaalde een uitkering zou kunnen weigeren of verminderen, doch ingevolge de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen of krachtens een met deze wet overeenkomende buitenlandse wet een benadeelde schadeloos moet stellen, zal de maatschappij zodra deze uitkering verschuldigd wordt, gerechtigd zijn het bedrag op de verzekeringnemer en indien daartoe grond bestaat op een verzekerde die niet de verzekeringnemer is, te verhalen. Dit verhaalsrecht omvat ook de ter zake van de schade gemaakte kosten.
2. De maatschappij zal geen verhaal nemen op een verzekerde die aantoont dat de schadeveroorzakende omstandigheden zich buiten zijn weten of tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem ter zake van die omstandigheden in redelijkheid niets te verwijten valt.
De maatschappij doet echter geen afstand van verhaal jegens degene aan wie het motorrijtuig wegens onderhoud, reparatie, revisie en dergelijke was toevertrouwd.

Bijzondere voorwaarden cascoverzekering

(Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien uit het polisblad blijkt dat een cascoverzekering van kracht is.)

Artikel 1 Verzekerde

Verzekerde is de verzekeringnemer in zijn hoedanigheid van eigenaar, bezitter of houder van het motorrijtuig.

Artikel 2 Dekking: beperkt casco

1. Indien blijkt het polisblad een cascoverzekering met beperkte dekking van toepassing is, dekt de verzekering schade aan het motorrijtuig, anders dan aan een ruit*, veroorzaakt door:
 - a. brand, ontploffing, kortsluiting, zelfontbranding of blikseminslag;
 - b. joyriding, verduistering, oplichting of diefstal, met uitzondering van diefstal van losse, zich niet aan of in het motorrijtuig bevindende onderdelen;
 - c. een aanrijding met een ongemotoriseerde verkeersdeelnemer waaraan de bestuurder van het motorrijtuig geen enkele schuld heeft;
 - d. storm*, hagel en andere natuurrampen, zoals overstroming, aardbeving, vulkanische uitbarsting of lawine;
 - e. het verliezen van de macht over het portier door storm*;
 - f. vallende vliegtuigen of uit vliegtuigen vallende voorwerpen;
 - g. botsing met loslopende dieren of met vogels, voor zover de schade rechtstreeks door die botsing is veroorzaakt; hieronder valt niet schade die veroorzaakt wordt doordat het motorrijtuig als gevolg van de botsing met het dier met een andere zaak of een persoon in aanraking komt, slijpt, omslaat, van de weg of te water geraakt;
 - h. een plotseling van buiten komend onheil gedurende de tijd dat het motorrijtuig voor transport aan een transportonderneming is overgedragen, met uitzondering van lakschade en schade door krassen en schrammen.
2. Indien blijkt het polisblad een cascoverzekering met beperkte dekking van toepassing is, wordt tevens gedekt schade aan een ruit van het motorrijtuig door enig plotseling van buiten komend onheil, inclusief de door scherven van de ruit aan het motorrijtuig veroorzaakte schade. Van deze dekking zijn uitgesloten krassen en putjes die het gevolg zijn van slijtage of van het normale gebruik van het motorrijtuig en die het zicht van de bestuurder niet beperken. Bovendien is uitgesloten schade aan een ruit door botsing, aanrijding, slippen, omslaan, van de weg of te water geraken anders dan zoals bedoeld in lid 1c en g van dit artikel.
3. Indien blijkt het polisblad een cascoverzekering met beperkte dekking van toepassing is, dekt de verzekering de kosten van vervanging van sloten tot een maximum bedrag, na aftrek van het eigen risico, van € 250,- indien voldaan wordt aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. De sleutel(s) van het motorrijtuig is/zijn gestolen uit een woning, uit een ander gebouw na inbraak in dit gebouw (terwijl de sporen daarvan aan de buitenzijde van het gebouw zichtbaar zijn) of door middel van (bedreiging met) geweld tegen personen;
 - b. Het vervangen is redelijkerwijs noodzakelijk ter voorkoming van diefstal van het motorrijtuig.

Artikel 3 Dekking: volledige casco

1. Indien blijkt het polisblad een cascoverzekering met volledige dekking van toepassing is, dekt de verzekering schade aan het motorrijtuig veroorzaakt door de gevaren genoemd in artikel 2 lid 1 en de kosten genoemd in artikel 2 lid 3.
2. Indien blijkt het polisblad een cascoverzekering met volledige dekking van toepassing is, dekt de verzekering tevens schade aan het motorrijtuig als gevolg van:
 - a. botsing, aanrijding, slippen, omslaan, van de weg of te water geraken, ook als dit het gevolg is van een eigen gebrek van het motorrijtuig;
 - b. enig ander, niet eerder genoemd plotseling van buiten komend onheil.
3. Met betrekking tot schade aan een ruit zijn van de cascoverzekering met volledige dekking uitgesloten krassen en putjes die het gevolg zijn van slijtage of van het normale gebruik van het motorrijtuig en die het zicht van de bestuurder niet beperken.

Artikel 4 Extra kosten

Bij een gedekte schade aan het motorrijtuig worden tevens vergoed:

- a. de noodzakelijke kosten van bewaking, stalling en vervoer naar de dichtstbijzijnde werkplaats waar het kan worden hersteld;
- b. de kosten van demontage die nodig zijn om de herstellkosten te kunnen begroten;
- c. de bijdrage die de verzekeringnemer krachtens de wet moet leveren in de averij grosse.

Artikel 5 Eigen risico

1. Voor schade die gedekt is volgens artikel 2 en artikel 3 lid 1 geldt een eigen risico van € 135,- per gebeurtenis.
2. Indien na een gedekt evenement uitsluitend ruitschade geclaimd wordt, geldt per gebeurtenis:
 - a. geen eigen risico indien de beschadigde ruit vervangen wordt door een op de 'Groene kaart' vermeld herstelbedrijf of indien de ruit wordt hersteld zonder deze te vervangen;
 - b. een eigen risico van 50% van de ruitschade in andere gevallen.
3. Voor schade die gedekt is volgens artikel 3 lid 2 geldt per gebeurtenis het in het polisblad vermelde eigen risico. Dit eigen risico wordt vermeerderd met € 135,- indien de bestuurder van het motorrijtuig op het moment van de schade niet de aan de maatschappij opgegeven regelmatige bestuurder is en nog geen 24 jaar oud is.

Artikel 6 Uitsluitingen en beperkingen

1. Van de dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden is, behoudens de in de Algemene voorwaarden genoemde uitsluitingen, uitgesloten:
 - a. schade door waardevermindering;
 - b. schade aan het mechanisme door onoordeelkundig gebruik hiervan door de verzekeringnemer of door iemand die door hem gemachtigd was het motorrijtuig te gebruiken;
 - c. schade door bevriezing tenzij de verzekeringnemer aantoont dat hij of degene die door hem gemachtigd was het motorrijtuig te gebruiken deze niet heeft kunnen voorkomen.
2.
 - a. Voor audioapparatuur geldt een maximumvergoeding van € 500,- per gebeurtenis;
 - b. Voor vast in het motorrijtuig ingebouwde navigatieapparatuur geldt een maximumvergoeding van € 500,- per gebeurtenis;
 - c. Voor vast in het motorrijtuig ingebouwde gecombineerde audio- en navigatieapparatuur geldt een maximumvergoeding van € 1.000,- per gebeurtenis;
 - d. De maximering vermeld in lid 2a, b, en c van dit artikel geldt niet indien de audio- en/of navigatieapparatuur vanaf de fabriek is geïntegreerd in het dashboard en waarvan de waarde aantoonbaar is opgenomen in het verzekerde bedrag;
 - e. Indien van de onder lid 2a, b en c genoemde apparatuur na diefstal het voormalig bezit niet kan worden aangetoond door middel van originele aankoopnota's, bedragen de bedoelde maximumvergoedingen € 125,-;
 - f. Bij de vaststelling van de vergoeding van zowel audioapparatuur als van navigatieapparatuur wordt een afschrijving toegepast van 2% per maand of gedeelte van een maand dat de apparatuur ouder is dan 6 maanden;
 - g. Andere apparatuur, zoals zend- en ontvangstapparatuur, elektronische agenda's, computers, niet vast ingebouwde navigatieapparatuur en autotelefoons, is niet verzekerd.
3. Indien blijkt het polisblad is overeengekomen dat het motorrijtuig is voorzien van een door het VbV goedgekeurde installatie ter beveiliging tegen het diefstalrisico, gelden de volgende bijzondere bepalingen:
 - a. De verzekeringnemer is verplicht ervoor zorg te dragen dat de installatie blijft voldoen aan de eisen die voor de overeengekomen installatie gelden;
 - b. De verzekeringnemer is verplicht ervoor te zorgen dat de installatie tijdig opnieuw goedgekeurd wordt;
 - c. Indien de verzekeringnemer niet aan de bij a of b genoemde verplichting heeft voldaan of indien uit de door de maatschappij gecontroleerde informatie blijkt dat de installatie niet voldoet aan de eisen die voor de overeengekomen installatie gelden dan is bij schade door joyriding, verduistering, oplichting of diefstal van het motorrijtuig, al dan niet gevolgd door het beschadigd terugvinden daarvan:

- een extra eigen risico van toepassing van € 315,- tenzij een hoger extra eigen risico is overeengekomen en
 - de in artikel 9 omschreven regeling niet van kracht.
4. Een krachtens dit artikel of artikel 5 geldend eigen risico wordt toegepast op de vergoeding van schade en kosten zoals die volgens artikel 8 en/of 9 berekend is.

Artikel 7 Vaststelling van de schade

1. Indien de schade voor een bedrag kleiner dan € 500,- hersteld kan worden, mag de verzekerde deze direct nadat hij de schade aan de maatschappij gemeld heeft laten herstellen. Vergoeding vindt in dat geval plaats na overlegging van een gespecificeerde herstelnota.
2. Indien de schade niet voor een bedrag kleiner dan € 500,- hersteld kan worden, kan de maatschappij na de aanmelding van de schade toestemming geven direct met het herstel te beginnen, dan wel deze vooraf door een door haar te benoemen expert laten vaststellen.
3. Als de verzekerde het niet eens is met de schadevaststelling door de door de maatschappij aangewezen expert, kan hij op eigen kosten zelf een expert benoemen die de schade samen met de door de maatschappij benoemde expert zal vaststellen.
4. Beide experts zullen alvorens hun werkzaamheden aan te vangen een scheidsman benoemen die, als zij het niet eens worden, binnen de grenzen van hun beider schattingen het schadebedrag bindend zal vaststellen. Kunnen beide experts het niet eens worden over de benoeming van een scheidsman, dan zal deze op verzoek van de meest gerede partij worden benoemd door de voorzitter van de Kamer van Koophandel te Den Haag. De scheidsman bepaalt bij zijn beslissing tevens welke partij zijn kosten zal dragen

Artikel 8 Schaderegeling en uitkering

1. In geval van beschadiging van het motorrijtuig stellen de experts de schade vast op de kosten van het herstel tot ten hoogste het verschil tussen de waarde van het motorrijtuig in Nederland onmiddellijk voor de schade en de waarde van de restanten onmiddellijk na de schade.
2. Indien het motorrijtuig naar het oordeel van de experts zodanig beschadigd is dat herstel redelijkerwijs niet mogelijk is, of indien de reparatiekosten hoger zijn dan de waarde van het motorrijtuig onmiddellijk voor de schade verminderd met de waarde van de restanten onmiddellijk na de schade, dan stellen zij de schade vast op het verschil tussen de waarde van het motorrijtuig in Nederland onmiddellijk voor de schade en de waarde van de restanten onmiddellijk na de schade. In dat geval kan de maatschappij eisen dat de restanten worden overgedragen aan een door haar aan te wijzen partij. De uitkering zal niet eerder plaatsvinden dan nadat deze overdracht heeft plaatsgevonden en de verzekeringnemer alle delen van het bij het motorrijtuig behorende kentekenbewijs in het bezit van de maatschappij heeft gesteld.
3. In geval van verlies van het motorrijtuig door joyriding, verduistering, oplichting of diefstal stellen de experts de schade vast op de waarde van het motorrijtuig in Nederland onmiddellijk voor die gebeurtenis.
De maatschappij is in dit geval pas vergoeding verschuldigd na verloop van 30 dagen nadat van deze gebeurtenis aangifte gedaan is bij de politie. Indien het motorrijtuig binnen deze 30 dagen wordt teruggevonden, wordt de schade alsnog vastgesteld op basis van het in lid 1 en 2 bepaalde.
Indien het motorrijtuig niet binnen deze 30 dagen wordt teruggevonden, is de maatschappij pas vergoeding verschuldigd nadat de verzekerde alle rechten op het motorrijtuig aan de maatschappij heeft overgedragen en de maatschappij in het bezit heeft gesteld van alle nog voorhanden zijnde delen van het kentekenbewijs en sleutels.
4. Behoudens het bepaalde in lid 5 en 6 en artikel 9 geschiedt de vergoeding wegens schade aan het motorrijtuig tot ten hoogste het verzekerde bedrag.
5. In het in lid 3 genoemde geval vergoedt de maatschappij tevens € 25,- voor elke dag dat de verzekerde niet de beschikking over het motorrijtuig heeft, te beginnen met de dag dat aangifte werd gedaan bij de politie en over ten hoogste 30 dagen.
6. Indien een cascoverzekering met volledige dekking van kracht is, wordt schade aan accessoires (inclusief audio- en navigatieapparatuur) en meeruitvoering die niet in de oorspronkelijke catalogusprijs waren inbegrepen zo nodig boven het verzekerde bedrag vergoed tot ten hoogste € 1.500,-.
7. Indien een cascoverzekering met volledige dekking van kracht is en bij schade blijkt dat het totaal van de oorspronkelijke catalogusprijs en de nieuwwaarde van accessoires en meeruitvoering voor zover die € 1.500,- te boven gaat, hoger is dan het verzekerde bedrag dat op het polisblad vermeld staat, vindt de vergoeding van schade en kosten plaats in de verhouding van het verzekerde bedrag tot dit totaal.
8. Indien een cascoverzekering met beperkte dekking van kracht is, wordt voor accessoires en meeruitvoering maximaal 10% van de dagwaarde van het motorrijtuig exclusief deze accessoires en meeruitvoering vergoed.
9. Voor het bepaalde in dit artikel worden onder de catalogusprijs van het motorrijtuig tevens verstaan de afleveringskosten en wettelijke heffingen zoals BPM, btw en verwijderingsbijdrage, tenzij anders is overeengekomen.

Artikel 9 Bijzondere schaderegeling personenauto's

1. De regeling krachtens dit artikel geldt, indien dit in het voordeel van de verzekerde is, uitsluitend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
 - a. Het motorrijtuig is een personenauto die op het moment van de afgifte van het voertuigbewijs (deel 1A van het kentekenbewijs) nieuw was en waarvan op dat moment de nieuwwaarde ten hoogste € 75.000,- bedroeg;

- b. Voor het motorrijtuig is een cascoverzekering met volledige dekking van kracht;
 - c. Het motorrijtuig wordt op het moment van de schade niet geleased of gebruikt voor lesgeven, verhuur, personeelsvervoer of vervoer tegen betaling (anders dan als bijdrage in de kosten);
 - d. Het motorrijtuig is op het moment van de schade niet ouder dan 3 jaar, te rekenen vanaf het moment van de afgifte van het voertuigbewijs (deel 1A van het kentekenbewijs);
 - e. Het motorrijtuig is niet een vervangend motorrijtuig zoals bedoeld in artikel 3 lid 2 van de Algemene voorwaarden.
2. Voor de regeling krachtens dit artikel wordt onder de nieuwwaarde van een motorrijtuig verstaan de catalogusprijs in Nederland van een motorrijtuig van het zelfde merk, type en uitvoering vermeerderd met de nieuwprijs van de in deze catalogusprijs niet begrepen accessoires en meeruitvoering. Indien op het moment van de schade in Nederland geen nieuw motorrijtuig van hetzelfde merk, type en uitvoering meer te koop is, geldt als catalogusprijs de laatst bekende catalogusprijs, gecorrigeerd volgens het CBS-prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie.
 3. Als waarde van het motorrijtuig in Nederland onmiddellijk voor de schade geldt de nieuwwaarde op dat moment onder aftrek van de volgens lid 5 berekende afschrijving. Deze waarde wordt, behoudens het bepaalde in lid 4, gehanteerd als grondslag voor de berekening van de schadevergoeding in de in artikel 8 lid 1, 2 en 3 genoemde gevallen.
 4. Indien herstel niet mogelijk is of indien de herstelkosten 2/3 of meer van de volgens lid 3 bepaalde waarde bedragen, stellen de experts de schade vast op deze waarde onder aftrek van de waarde van de restanten.
 5. Voor de regeling krachtens dit artikel wordt de volgende afschrijving toegepast:
 - a. over de eerste 12 maanden vanaf het moment van afgifte van het voertuigbewijs (deel 1A van het kentekenbewijs) vindt geen afschrijving plaats;
 - b. over de volgende 24 maanden vindt over de eerste € 12.500,- een afschrijving plaats van 1,5% per maand of over een gedeelte van een maand en over het meerdere 2,0% per maand of een gedeelte van een maand.
 6. Voor het bepaalde in dit artikel worden onder de catalogusprijs van het motorrijtuig tevens verstaan de afleveringskosten en wettelijke heffingen zoals BPM, btw en verwijderingsbijdrage, tenzij anders is overeengekomen. Met betrekking tot het bepaalde in lid 1a en lid 5 en 6 wordt in elk geval uitgegaan van de catalogusprijs inclusief afleveringskosten en wettelijke heffingen.

Artikel 10 Afstand van verhaal

De maatschappij zal voor een krachtens deze verzekering uitbetaalde vergoeding geen verhaal nemen op de bestuurder en de passagiers van het motorrijtuig die door de verzekeringnemer waren gemachtigd het motorrijtuig te gebruiken, alsmede op de werkgever van bovenbedoelde personen, mits voor hen geen uitsluiting van toepassing is. De maatschappij doet echter geen afstand van verhaal jegens degene aan wie het motorrijtuig wegens onderhoud, reparatie, revisie en dergelijke was toevertrouwd.

Bijzondere voorwaarden rechtsbijstandverzekering

(Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien uit het polisblad blijkt dat een rechtsbijstandverzekering van kracht is.)

Artikel 1 Overdracht

De maatschappij heeft het verlenen van rechtsbijstand overgedragen aan een onafhankelijke stichting, Klaverblad Rechtsbijstand Stichting te Zoetermeer, verder te noemen de Stichting.

Artikel 2 Verzekerden

Verzekerden zijn:

- a. de verzekeringnemer, de door de verzekeringnemer gemachtigde bestuurder en de met het motorrijtuig vervoerde personen;
- b. de nabestaanden als bedoeld in artikel 6:108 van het Burgerlijk Wetboek van de bij a genoemde personen met betrekking tot vorderingen krachtens dit wetsartikel.

Artikel 3 Omschrijving van de dekking

De verzekering geeft aanspraak op rechtsbijstand en advies:

- a. bij het verhalen van een door een verzekerde geleden schade ter zake van een verkeersongeval waarbij het motorrijtuig is betrokken of ter zake van een van buiten komend onheil waarbij het motorrijtuig is beschadigd (verhaalsbijstand);
- b. indien een verzekerde is gedagvaard in een strafzaak ter zake van een met het motorrijtuig begaan verkeersdelict en de strafvervolgning niet voorkomen kon/kan worden door betaling van een afkoopsom aan de politie of het Openbaar Ministerie (strafrechtsbijstand);
- c. bij het terugkrijgen van het rijbewijs, het motorrijtuig of het kentekenbewijs na de invordering of inbeslagneming daarvan (inbeslagneming rijbewijs/motorrijtuig);

- d. bij het vorderen van het motorrijtuig waarvan de verzekeringnemer eigenaar is of bij het verweer, wanneer het motorrijtuig, waarvan de verzekeringnemer bezitter te goeder trouw is, door een ander wordt opgevorderd (revindicatie).

Artikel 4 Omvang van de dekking

- De verzekering geeft aanspraak op rechtsbijstand en advies indien en zolang de Stichting een redelijke kans op succes aanwezig acht bij de behandeling van het door de verzekerde gemelde juridische geschil. Indien de Stichting deze redelijke kans niet (meer) aanwezig acht, zal zij dat schriftelijk aan de verzekerde meedelen en is zij daarna niet meer tot het verlenen van rechtsbijstand en advies verplicht. Het bepaalde in artikel 8 is op deze situatie van toepassing.
- Indien de Stichting meent dat het gewenst of vereist is om een advocaat of een andere rechtens bevoegde deskundige in te schakelen, heeft de verzekerde het recht deze zelf te kiezen. Heeft de verzekerde geen voorkeur of laat hij na zijn keuze aan de Stichting mee te delen binnen 14 dagen na hiertoe uitgenodigd te zijn, dan geeft de Stichting opdracht aan een advocaat of andere deskundige van haar keuze. De opdracht aan een advocaat of andere deskundige wordt namens de verzekerde door de Stichting verstrekt, tenzij in overleg anders wordt overeengekomen. Gaat het om een zaak waarin een Nederlandse rechter bevoegd is, dan komen uitsluitend externe deskundigen in aanmerking die in Nederland zijn ingeschreven en aldaar kantoor houden. Gaat het om een zaak waarin een buitenlandse rechter bevoegd is, dan komen uitsluitend externe deskundigen in aanmerking die bij het betreffende buitenlandse gerecht staan ingeschreven.
- De volgende kosten, voor zover deze ten laste van de verzekerde komen, worden vergoed:
 - de honoraria en kosten van de overeenkomstig lid 2 ingeschakelde advocaat of andere deskundige;
 - de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of de kosten van bindend advies;
 - de kosten van getuigen;
 - de kosten van de tegenpartij;
 - de reis- en verblijfskosten van de verzekerde indien zijn persoonlijk verschijnen door een buitenlandse rechterlijke instantie wordt gelast; voor reiskosten worden maximaal de kosten vergoed voor een reis per trein en/of boot (eerste klasse) dan wel de kosten van een vliegreis voor zover die inclusief de verblijfskosten, niet hoger zijn dan de kosten voor een trein- of bootreis inclusief de verblijfskosten; voor verblijfskosten geldt een maximale vergoeding van € 75,- per dag;
 - de te stellen zekerheid (cautie) tot een bedrag van maximaal € 25.000,- voor alle verzekerden tezamen als een buitenlandse overheid een op het motorrijtuig gelegd beslag of een aan verzekerden opgelegde vrijheidsbeperking pas wil opheffen indien een zekerheid is gesteld; wanneer een zekerheid is gesteld dient de verzekerde de Stichting schriftelijk te machtigen tot het beschikken over het als zekerheid gestorte bedrag zodra dit wordt vrijgegeven; indien als gevolg van een strafrechtelijke veroordeling de gestelde zekerheid niet of slechts ten dele wordt vrijgegeven is de verzekerde verplicht het niet vrijgegeven bedrag aan de Stichting terug te betalen.
- De verzekering omvat voorts de vergoeding tot een bedrag van maximaal € 1.000,- per gebeurtenis, wanneer een schade die een verzekerde bij een ongeval met het motorrijtuig aan zaken lijdt niet op de aansprakelijke persoon verhaalbaar is wegens diens geldelijk onvermogen.

Artikel 5 Uitsluitingen

De verzekering is, behoudens de in de Algemene voorwaarden genoemde uitsluitingen, niet van kracht:

- ten aanzien van een vordering van een verzekerde, die niet de verzekeringnemer is, op een andere verzekerde of diens aansprakelijkheidsverzekeraar;
- met betrekking tot een strafzaak waarin de belanghebbende verzekerde (mede) opzet of voorwaardelijk opzet ten laste wordt gelegd; de kosten van rechtsbijstand zullen in dit geval alsnog worden vergoed indien uit het in kracht van gewijsde gegane vonnis blijkt dat (voorwaardelijk) opzet niet bewezen is geacht;
- indien de belanghebbende verzekerde geen domicilie in Nederland (meer) heeft.

Artikel 6 Verplichtingen van de verzekerde

- Indien een gebeurtenis plaatsvindt als gevolg waarvan een verzekerde aan deze verzekering aanspraak op rechtsbijstand of advies wil ontnemen, is hij verplicht:
 - zo spoedig mogelijk de gebeurtenis aan de Stichting te melden;
 - zo spoedig mogelijk alle gegevens en bescheiden aan de Stichting en de door deze ingeschakelde deskundigen te verstrekken;
 - alle door de Stichting en de door deze ingeschakelde deskundigen gevraagde medewerking te verlenen en zich te onthouden van alles wat de belangen van de Stichting of de maatschappij zou kunnen benadelen;
 - zich op verzoek van de Stichting bij een strafzaak in of buiten Nederland civiel partij te stellen.
- Door de gebeurtenis aan te melden machtigt de verzekerde de Stichting, onder uitsluiting van ieder ander, tot het zowel in als buiten rechte behartigen van zijn belangen met betrekking tot de aangemelde gebeurtenis.
 - De verzekerde is desgevraagd verplicht de Stichting hiertoe een schriftelijke machtiging te verstrekken.
- De verzekering geeft geen dekking indien de verzekerde een van de in lid 1 en 2 genoemde verplichtingen niet is nagekomen en daardoor de belangen van de Stichting of de maatschappij heeft geschaad.

- Elk recht op rechtsbijstand of advies vervalst, indien de verzekerde met betrekking tot een gebeurtenis opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt.
- In elk geval vervalst het recht op rechtsbijstand of advies indien de melding van de gebeurtenis niet plaatsvindt binnen een jaar na het moment waarop de verzekerde daarvan kennis kreeg of had kunnen krijgen.

Artikel 7 Afkoop

- De Stichting is gerechtigd in plaats van (verdere) rechtsbijstand te verlenen, de verzekerde een bedrag uit te keren ter grootte van het financiële belang.
- De rechten die in verband met de betrokken gebeurtenis voor de verzekerde uit de verzekering voortvloeien komen na betaling van dit bedrag te vervallen.

Artikel 8 Geschillenregeling

- Indien de Stichting geen redelijke kans aanwezig acht (zie artikel 4 lid 1), alsmede indien de verzekerde het niet eens is met de juridische aanpak van de zaak, heeft de verzekerde het recht om op kosten van de Stichting de zaak ter beoordeling voor te leggen aan een scheidsman. De scheidsman zal geen nieuwe feiten, die bij de Stichting onbekend zijn, in zijn oordeel betrekken. De scheidsman mag door de verzekerde zelf gekozen worden, maar moet wel in Nederland als advocaat ingeschreven staan. Kiest de verzekerde geen scheidsman, dan zal de Stichting er een voorstellen.
- Luidt het ingewonnen advies ten gunste van de verzekerde dan zal een door de verzekerde gekozen advocaat de zaak (verder) behandelen overeenkomstig het advies. Deze advocaat mag niet de scheidsman of iemand van zijn kantoor zijn. Wordt het oordeel van de Stichting door het advies bevestigd, dan is de Stichting niet tot (verdere) rechtsbijstandverlening verplicht. De verzekerde kan in dat geval besluiten op eigen kosten de behandeling van het juridisch probleem voort te zetten. Indien de door de verzekerde ingestelde actie dan succes heeft zal de Stichting de daarbij gemaakte redelijke kosten van rechtsbijstand alsnog vergoeden voor zover deze op grond van artikel 4 voor vergoeding in aanmerking komen.

Artikel 9 Belangenconflict

- Een belangenconflict doet zich voor indien zowel een verzekerde als diens wederpartij jegens de Stichting aanspraak op rechtsbijstand heeft voor de behandeling van het tussen hen beiden gerezen en bij de Stichting aangemelde geschil.
- Wanneer zich een belangenconflict in de zin van lid 1 voordoet heeft de verzekerde het recht een advocaat of een andere rechtens bevoegde deskundige te kiezen teneinde deze zijn belangen te laten behartigen.
- Van het feit dat zich een belangenconflict voordoet en van de in lid 2 gegeven mogelijkheid wordt in een voorkomend geval schriftelijk aan de verzekerde kennis gegeven.

Artikel 10 Kostenveroordeling tegenpartij

Wanneer in een krachtens deze verzekering aangegaan rechtsgeding de tegenpartij wordt veroordeeld tot betaling van de kosten komt deze betaling de Stichting ten goede.

Bijzondere voorwaarden ongevallenverzekering inzittenden

(Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien uit het polisblad blijkt dat een ongevallenverzekering voor inzittenden van kracht is.)

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

- Verzekerden zijn de inzittenden van het motorrijtuig.
- Onder inzittende (de bestuurder daaronder begrepen) wordt verstaan degene die met uitdrukkelijke of stilzwijgende toestemming van de verzekeringnemer in het motorrijtuig aanwezig is op een wettelijk toegestane zitplaats, in- of uitstapt of, na uitgestapt te zijn, bij het motorrijtuig verblijft in verband met het herstellen van enig gebrek.
- Onder begunstigde worden verstaan de erfgenamen van een ten gevolge van een ongeval overleden verzekerde. De Staat der Nederlanden is uitgesloten als begunstigde.
- Onder een ongeval wordt verstaan:
 - een plotseling, onverwacht, onvrijwillig en van buitenaf komend op het lichaam van een verzekerde inwerkend geweld dat rechtstreeks een geneeskundig vast te stellen letsel tot gevolg heeft;
 - acute vergiftiging of inwendig letsel als gevolg van het plotseling, onverwacht en onvrijwillig in het lichaam binnendringen van voorwerpen of van gasvormige, vloeibare of vaste stoffen met uitzondering van ziektekiemen en/of allergenen;
 - verstikking, verdrinking, bevriezing en zonnestek;
 - uitputting, verhongering, verdorping en zonnebrand als gevolg van een noodsituatie;

- e. bloedvergiftiging, wondinfectie, complicaties en verergeringen als rechtstreeks gevolg van aan een inzittende verleende eerste hulp of de geneeskundige behandeling.

Artikel 2 Omvang van de dekking

De verzekering geeft recht op een eenmalige van het verzekerde bedrag afhankelijke uitkering indien de verzekerde als gevolg van een ongeval overlijdt of blijvend invalide raakt.

Artikel 3 Uitsluitingen

1. De verzekering is, behoudens de in de Algemene voorwaarden genoemde uitsluitingen, niet van kracht ten aanzien van ongevallen ontstaan door:
 - a. deelname van de verzekerde aan het plegen van een misdrijf;
 - b. overmatig gebruik van alcohol of gebruik van geneesmiddelen, bedwelmende, verdovende of opwekkende middelen door een verzekerde;
 - c. een gebrekkige lichamelijke of geestelijke toestand van een verzekerde.
2. De in lid 1 genoemde uitsluitingen gelden niet voor een verzekerde die aantoonbaar dat de daarin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten of tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem ter zake van die omstandigheden in redelijkheid niets te verwijten valt.

Artikel 4 Aantal inzittenden

1. Indien blijkens het polisblad een ongevallenverzekering per auto van kracht is, is iedere inzittende verzekerd voor de genoemde bedragen gedeeld door het aantal inzittenden ten tijde van het ongeval.
2. Indien blijkens het polisblad een ongevallenverzekering per inzittende van kracht is, is iedere inzittende voor de genoemde bedragen verzekerd. Indien echter het aantal inzittenden ten tijde van het ongeval groter is dan het blijkens het polisblad verzekerde aantal inzittenden, worden de verzekerde bedragen verminderd in de verhouding van het aantal verzekerde inzittenden tot het aantal werkelijke inzittenden.

Artikel 5 Vaststelling van de mate van blijvende invaliditeit

1. De mate van blijvende invaliditeit wordt uitgedrukt in een percentage; het invaliditeitspercentage.
2. Het invaliditeitspercentage wordt vastgesteld zodra de toestand van de verzekerde naar verwachting niet meer zal verbeteren of verslechteren, doch uiterlijk 2 jaar nadat het ongeval heeft plaatsgevonden of, indien het ongeval niet binnen 90 dagen bij de maatschappij is gemeld, nadat het ongeval is gemeld.
3. De maatschappij stelt het invaliditeitspercentage vast op basis van objectieve, medisch gangbare normen aan de hand van gegevens van door haar aan te wijzen medisch deskundigen.
4. Indien de gevolgen van een ongeval zijn vergroot doordat de verzekerde reeds een ziekte of een lichamelijk of geestelijk gebrek had, wordt bij de vaststelling van het invaliditeitspercentage uitgegaan van de gevolgen die het ongeval zou hebben gehad indien de verzekerde geheel valide en gezond zou zijn. Dit is niet van toepassing indien de bestaande ziekte of het bestaande gebrek rechtstreeks het gevolg was van een eerder ongeval waarvoor krachtens deze verzekering dekking is of wordt verleend.
5. Bij het vaststellen van het invaliditeitspercentage wordt geen rekening gehouden met psychische aandoeningen ontstaan na het ongeval tenzij deze medisch aantoonbaar het rechtstreekse gevolg zijn van een door dat ongeval veroorzaakte hersenbeschadiging.
6. Indien de verzekerde overlijdt voordat het invaliditeitspercentage is vastgesteld terwijl dit overlijden niet het gevolg is van het ongeval, blijft het recht op uitkering bestaan en wordt het invaliditeitspercentage gebaseerd op de verwachte mate van blijvende invaliditeit indien de verzekerde niet zou zijn overleden.
7. Indien voor het ongeval reeds sprake was van verlies of blijvende onbruikbaarheid van een betrokken lichaamsonderdeel dan wordt het invaliditeitspercentage na het ongeval verminderd met die van voor het ongeval.
8.
 - a. Het invaliditeitspercentage bedraagt 100% in geval van algehele blijvende invaliditeit. Het verlies of de totale blijvende onbruikbaarheid van beide ogen en algeheel verlies van de geestelijke vermogens wordt hiermee gelijkgesteld.
 - b. Het invaliditeitspercentage bedraagt in geval van verlies of algehele blijvende onbruikbaarheid van:

een arm	75%	een been	70%
een onderarm	70%	een onderbeen	60%
een hand	60%	een voet	50%
een duim	25%	een grote teen	6%
een wijsvinger	15%	een andere teen	3%
een middelvinger	12%	een oog	30%
een ringvinger of pink	10%	dooftoestand aan één oor	20%
lichamelijk functionele beperkingen als gevolg van een cervicaal acceleratietrauma (whiplash)	5%	gehele en ongeneeslijke dooftoestand aan beide oren	50%

- c. Het invaliditeitspercentage voor een oog of een oor wordt verhoogd naar 70% respectievelijk 30% indien krachtens deze verzekering reeds een uitkering is verleend voor het verlies van het gezichtsvermogen van het andere oog of wegens algehele en ongeneeslijke dooftoestand aan het andere oor. In geval van gedeeltelijk verlies of gedeeltelijke blijvende onbruikbaarheid van een in lid 8b genoemd lichaamsonderdeel, bedraagt het invaliditeitspercentage een naar evenredigheid vastgesteld percentage.
- e. In alle andere gevallen van gedeeltelijke blijvende invaliditeit wordt het invaliditeitspercentage afgestemd op de mate van blijvende invaliditeit die het letsel voor het lichaam als geheel oplevert.
- f. In geval van gelijktijdig verlies of blijvende onbruikbaarheid van verschillende lichaamsonderdelen, wordt het invaliditeitspercentage door optelling van de afzonderlijke percentages bepaald. Het invaliditeitspercentage bedraagt echter nooit meer dan 100%. Bij verlies van verschillende vingers van één hand bedraagt het invaliditeitspercentage niet meer dan 60%.

Artikel 6 Uitkering

1.
 - a. In geval van overlijden van de verzekerde door een ongeval keert de maatschappij Verzekerd bedrag A uit; voor een verzekerde jonger dan 16 jaar of ouder dan 70 jaar keert de maatschappij ten hoogste € 2.500,- uit.
 - b. Indien ten gevolge van hetzelfde ongeval reeds een uitkering wegens blijvende invaliditeit heeft plaatsgevonden, wordt de uitkering wegens overlijden verminderd met de uitkering wegens blijvende invaliditeit. Indien de uitkering wegens blijvende invaliditeit hoger is, vordert de maatschappij het verschil niet terug.
2. In geval van algehele blijvende invaliditeit van de verzekerde door een ongeval keert de maatschappij een percentage van Verzekerd bedrag B uit. Dit percentage is gelijk aan het invaliditeitspercentage. Voor een verzekerde ouder dan 70 jaar wordt geen uitkering wegens blijvende invaliditeit gedaan.
3. De uitkering vindt plaats aan de verzekerde. Indien de verzekerde is overleden, vindt de uitkering plaats aan de begunstigde.
4. Indien 365 dagen na het ongeval de uitkering voor blijvende invaliditeit nog niet heeft plaatsgevonden, vergoedt de maatschappij over het uit te keren bedrag, verminderd met eventuele voorschotten, vanaf de 366e dag de wettelijke rente. De vergoeding zal gelijktijdig met de uitkering worden voldaan. De wettelijke rente wordt niet vergoed indien er vertraging in de afhandeling is ontstaan die de verzekerde of de begunstigde is aan te rekenen.
5. Indien het ongeval niet binnen 90 dagen nadat het heeft plaatsgevonden aan de maatschappij is gemeld, gaan de in lid 4 genoemde termijnen lopen vanaf het moment waarop het ongeval is gemeld.

Bijzondere voorwaarden schadeverzekering inzittenden

(Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien uit het polisblad blijkt dat een schadeverzekering voor inzittenden van kracht is.)

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. Verzekerden zijn de inzittenden van het motorrijtuig.
2. Onder inzittende (de bestuurder daaronder begrepen) wordt verstaan degene die met uitdrukkelijke of stilzwijgende toestemming van de verzekeringnemer in het motorrijtuig aanwezig is op een wettelijk toegestane zitplaats, in- of uitstapt of, na uitgestapt te zijn, bij het motorrijtuig verblijft in verband met het herstellen van enig gebrek.
3. Onder werknemer-bestuurder wordt verstaan de verzekerde die een ongeval overkomt terwijl hij krachtens de verplichtingen uit een met zijn werkgever gesloten (arbeids)overeenkomst en in het kader van door zijn werkgever opgedragen werkzaamheden een motorrijtuig dat eigendom is van zijn werkgever bestuurt.
4. Onder een ongeval wordt verstaan:
 - a. een plotseling, onverwacht, onvrijwillig en van buitenaf komend op het lichaam van een verzekerde inwerkend geweld dat rechtstreeks een geneeskundig vast te stellen letsel tot gevolg heeft;
 - b. acute vergiftiging of inwendig letsel als gevolg van het plotseling, onverwacht en onvrijwillig in het lichaam binnendringen van voorwerpen of van gasvormige, vloeibare of vaste stoffen met uitzondering van ziektekiemen en/of allergenen;
 - c. verstikking, verdrinking, bevriezing en zonnestek;
 - d. uitputting, verhongering, verdorping en zonnebrand als gevolg van een noodsituatie;
 - e. bloedvergiftiging, wondinfectie, complicaties en verergeringen als rechtstreeks gevolg van aan een inzittende verleende eerste hulp of de geneeskundige behandeling.
5. Onder persoonschade wordt verstaan schade ontstaan door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.
6. Onder zaakschade wordt verstaan schade ontstaan door beschadiging, vernietiging of verlies van zaken die behoren tot de particuliere huishouding van een inzittende, met uitzondering van schade aan motorrijtuigen.

Artikel 2 Omvang van de dekking

1. Indien een verzekerde een ongeval overkomt, vergoedt de maatschappij de hierdoor ontstane personenschade en zaakschade tot ten hoogste het in het polisblad vermelde bedrag per gebeurtenis.
2. Bij de toekenning van schadevergoeding zullen alle aanspraken op een uitkering die de verzekerde uit anderen hoofde heeft in mindering worden gebracht.
3. Aanspraken die de verzekerde als werknemer-bestuurder op zijn werkgever heeft zullen, met uitzondering van rechten die hij ten opzichte van zijn werkgever heeft op grond van directe verplichtingen uit wet, CAO of aanvullende arbeidsreglementen, niet op de uitkering in mindering worden gebracht.

Artikel 3 Uitsluitingen

1. De verzekering is, behoudens de in de Algemene voorwaarden genoemde uitsluitingen, niet van kracht ten aanzien van ongevallen ontstaan door:
 - a. deelname van de verzekerde aan het plegen van een misdrijf;
 - b. overmatig gebruik van alcohol of gebruik van geneesmiddelen, bedwelmende, verdovende of opwekkende middelen door een verzekerde;
 - c. een gebrekkige lichamelijke of geestelijke toestand van een verzekerde.
2. De in lid 1 genoemde uitsluitingen gelden niet voor een verzekerde die aantoont dat de daarin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten of tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem ter zake van die omstandigheden in redelijkheid niets te verwijten valt.

Artikel 4 Schaderegeling

1. Wordt een verzekerde gedood of gewond, dan zal bij de vaststelling van de omvang van de vergoeding en van degenen die recht hebben op vergoeding, het bepaalde in de artikelen 6:107 en 6:108 van het Burgerlijk Wetboek dienovereenkomstig van kracht zijn.
2. Indien een verzekerde burgerrechtelijk aansprakelijk is voor de onder deze rubriek gedekte schade, zal de betaling, voor zover vorderbaar onder de aansprakelijkheidsverzekering, geschieden als zijnde verschuldigd krachtens de aansprakelijkheidsverzekering.
3. Op deze verzekering kan geen beroep worden gedaan door anderen dan de rechtstreeks bij het schadegeval betrokken benadeelde natuurlijke personen of hun nagelaten betrekkingen.
4. Het niet dragen van in het motorrijtuig aanwezige autogordels kan eigen schuld aan de schade opleveren. Die eigen schuld zal, naar de maatstaven van het burgerlijk recht, bij de vaststelling van de schade worden toegerekend.

Nadere omschrijvingen

Atoomkernreacties

Onder schade door atoomkernreacties wordt verstaan schade veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan. De uitsluiting van schade door atoomkernreacties geldt niet met betrekking tot schade veroorzaakt door radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige of (niet-militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige overheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen, tenzij krachtens enige wet of enig verdrag een derde voor de geleden schade aansprakelijk is.

Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip.

Molest

Onder schade door molest wordt verstaan schade veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en muiterij. De maatschappij dient te bewijzen dat de schade direct veroorzaakt is door of ontstaan is uit een van deze oorzaken.

Noot. De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities van deze vormen van molest, vormen een onderdeel van de tekst, die op 2 november 1981 door het Verbond van Verzekeraars in Nederland gedeponereerd is ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Den Haag.

Ruit

Onder een ruit van een auto worden verstaan alle tot doorkijken of lichtdoorlating dienende onderdelen van glas. Tevens wordt tot de ruit van een auto gerekend een (schuif-)dak vervaardigd van lichtdoorlatend glas of lichtdoorlatende kunststof. Glazen of kunststof (delen van) koplamp-, achterlicht- of knipperlicht-units worden niet als een ruit beschouwd.

Storm

Onder storm wordt verstaan een windsnelheid van ten minste 14 meter per seconde. Onder schade door storm wordt niet verstaan schade die ontstaat doordat het motorrijtuig als gevolg van storm botst, slipt, omslaat, van de weg of te water geraakt.

Klachten- en geschillenregeling

Klachten en geschillen die betrekking hebben op de totstandkoming en uitvoering van deze verzekeringsovereenkomst kunnen worden voorgelegd aan het interne

Klachtenbureau van Klaverblad Verzekeringen
Postbus 3012
2700 KV Zoetermeer

Als de uitkomst van de behandeling door het Klachtenbureau voor u niet bevredigend is, kunt u zich wenden tot de onafhankelijke

Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening
Postbus 93257
2509 AG Den Haag
Telefoon 0900 - 3 552 248
www.kifid.nl

Als u geen gebruik wilt maken van deze klachtenbehandelingsmogelijkheden of als u de behandeling of de uitkomst hiervan niet bevredigend vindt, kunt u het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter.